

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบสมมติฐาน

การออกแบบสอบถามไปยังประชากรกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมดที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขต 2 อันได้แก่ เขตป้อมปราบฯ, เขตสัมพันธวงศ์, เขตบางรัก, เขตปทุมวัน และเขตพระนคร โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามออกไปทั้งหมดจำนวน 550 ชุด และได้รับการตอบกลับมาเป็นจำนวน 481 ชุด ถือเป็น 87% ของแบบสอบถามทั้งหมด และสามารถนำมาวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งเอาไว้ได้

ในรายละเอียดของแบบสอบถาม ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ คือ

1. ข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้ออกแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ข้อมูลดังกล่าวสามารถแสดงถึงความคิดเห็นที่แตกต่างกันไป เช่น ช่วงอายุ อาชีพ รายได้ ที่แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นมุมมองที่ต่างกันไปด้วย อาจเป็นเพราะจากสภาพแวดล้อมที่ประชาชนแต่ละคนเผชิญอยู่แตกต่างกัน เป็นต้น

2. ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับกระบวนการหาเสียงของผู้สมัคร ทั้ง ผู้สมัครทั่วไปและผู้สมัครที่เป็นนักวิชาการ ว่า มีกลยุทธ์ในการหาเสียงอย่างไรบ้าง และการหาเสียงแบบใดที่ประชาชนสนใจ ให้การยอมรับมากที่สุด มีความคิดเห็นอย่างไรกับผู้สมัครที่ถือผลประโยชน์ต่าง ๆ มาขอแลกเปลี่ยนกับคะแนนเสียง

นอกจากนี้ก็ยังขอทราบความคิดเห็นของประชาชนว่าจริง ๆ แล้ว ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจุดมุ่งหมายอย่างไรกับตำแหน่งนี้ คิดว่าจะมีผู้ถืออุดมการณ์คือนำความรู้ ความสามารถมาพัฒนาบ้านเมือง หรือส่วนใหญ่เป็นพวกเข้ามาโดยวัตถุประสงค์อื่น

3. กระบวนการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้สมัคร

เป็นการเน้นที่การได้รับข่าวสารทางการเลือกตั้งของผู้สมัคร ก่อนและหลัง ว่า เมื่อได้รับข่าวสารส่วนกลางแล้วสามารถตัดสินใจเลือกผู้สมัครได้เลยหรือไม่ และหลังจากมีการรณรงค์หาเสียงแล้วประชาชนเปลี่ยนใจเลือกผู้แทนของตนหรือไม่ วิธีการแบบใดที่ประชาชนพอใจและนำมาเป็นกรอบการตัดสินใจเลือกผู้แทนของตน หรือ การที่จะตัดสินใจเลือกผู้สมัคร เลือกพรรคอะไร เป็นพรรค หรือ ตัวบุคคล ความรู้ และบุคคลที่มีการศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญมากที่สุดหรือไม่ ฯลฯ

4. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผู้สมัครที่เป็นนักวิชาการ ว่า การหาเสียงหรือความรู้ ความสามารถของนักวิชาการ เป็นที่ยอมรับของประชาชนมากน้อยเพียงใด

การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากคำถามแต่ละข้อมีความต่อเนื่องกันแล้วจึงถามด้วยคำถามที่เจาะประเด็นเพื่อทดสอบสมมติฐาน ฉะนั้น ผู้วิจัยจะนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 หัวข้อ คือ

1. เรื่องกลยุทธ์ในการหาเสียงของผู้สมัครทั่วไป และความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการหาเสียงของผู้สมัครที่เป็นนักวิชาการในการตอบสนองความต้องการของประชาชน
2. กระบวนการในการตัดสินใจของประชาชนและความรู้ ความสามารถของนักวิชาการว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอย่างไร

เมื่อนำเสนอแต่ละหัวข้อแล้ว จึงจะสามารถนำมาทดสอบสมมติฐานแต่ละข้อได้ว่า ข้อมูลที่ได้มาสามารถยืนยันหรือปฏิเสธสมมติฐานทั้ง 2 ข้อ ที่ตั้งไว้หรือไม่ ส่วนสมมติฐานข้อที่ 3 เกี่ยวกับตัวผู้สมัครที่เป็นนักวิชาการนั้น ผู้วิจัยถือวิธีการสัมภาษณ์ นักวิชาการที่ลงสมัครรับเลือกตั้งในเขต 2 ซึ่งมีจำนวน 2 ท่าน เพื่อให้ได้ตั้งข้อมูลประสบการณ์จริง ๆ ในเรื่อง ความผูกพันกับประชาชนในเขตพื้นที่ หรือการมีผลประโยชน์แลกเปลี่ยนกันหรือไม่ อย่างไร และการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นความคิดเห็นของประชาชนมาประกอบในการทดสอบสมมติฐานด้วย

ข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง ก. แสดงเพศของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	231	48
หญิง	250	52
รวม	481	100

จากตาราง ก. จำนวนของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 481 คน เป็นเพศชาย 231 คน หรือ 48% เป็นเพศหญิง 250 คน หรือ 52%

ตาราง ข. แสดงอายุของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 25 ปี	111	23.1
25 - 29 ปี	134	27.9
30 - 34 ปี	94	19.5
35 - 39 ปี	71	14.8
40 ปีขึ้นไป	71	14.8
รวม	481	100.0

จากตาราง ข. อายุของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุต่ำกว่า 25 ปี มีจำนวน 11 คน หรือ 23.1% อายุ 25-29 ปี มีจำนวน 134 คน หรือ 27.9% อายุ 30-34 ปี จำนวน 94 คน หรือ 19.5% อายุ 35-39 ปี มีจำนวน 71 คน หรือ 14.8% และอายุ 40 ปีขึ้นไปมีจำนวน 71 คน หรือ 14.8%

ตาราง ค. แสดงระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	45	9.4
มัธยมศึกษา	67	13.9
ประกาศนียบัตร	74	15.4
ปริญญาตรี	249	51.8
สูงกว่าปริญญาตรี	40	8.3
อื่น ๆ	6	1.2
รวม	481	100.0

จากตาราง ค. ระดับการศึกษาของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับประถมศึกษาจำนวน 45 คน หรือ 9.4% ระดับมัธยมศึกษาจำนวน 67 คน หรือ 13.9% ระดับประกาศนียบัตร 74 คน หรือ 15.4% ระดับปริญญาตรี 249 คน หรือ 51.8% ระดับสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 40 คน หรือ 8.3% และอื่น ๆ อีกจำนวน 6 คน หรือ 1.2%

ตาราง ง. แสดงอาชีพของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	177	36.8
รัฐวิสาหกิจ	20	4.2
ธุรกิจ	14	2.9
ค้าขาย	36	7.5
รับจ้าง (บริการ)	145	30.1
นิสิต - นักศึกษา	31	6.4
ผู้ใช้วิชาชีพ	20	4.2
อื่น ๆ	38	7.9
รวม	481	100.0

จากตาราง ง. อาชีพของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เป็นผู้ที่รับราชการจำนวน 177 คน หรือ 36.8% รัฐวิสาหกิจจำนวน 20 คน หรือ 4.2% ดำเนินธุรกิจจำนวน 14 คน หรือ 2.9% ประกอบอาชีพค้าขาย 36 คน นักศึกษา 31 คน หรือ 6.4% ผู้ใช้วิชาชีพ 20 คน หรือ 4.2% และอื่น ๆ อีกจำนวน 38 คน หรือ 7.9%

ตาราง จ. ระดับ รายได้ต่อเดือนของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม

รายได้ (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000	87	18.1
5,001 - 10,000	195	40.5
10,001 - 30,000	180	37.4
30,001 - 50,000	8	1.7
มากกว่า 50,000	6	1.2
ไม่ระบุ	5	1.0
รวม	481	100.0

จากตาราง จ. ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้ในระดับต่าง ๆ คือ รายได้น้อยกว่า 5,000 บาท จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1 รายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5 รายได้ระหว่าง 10,001-30,000 บาท จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 37.4 รายได้ 30,001-50,000 บาท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 รายได้มากกว่า 50,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 และไม่ระบุจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

สมมติฐานข้อ 1

1. ประชาชนไม่นิยมเลือกนักวิชาการมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากกลยุทธ์ที่ใช้ในการหาเสียงของนักวิชาการ ไม่ได้ตอบสนองความต้องการที่เป็นผลประโยชน์ใกล้ตัวของประชาชน

ตารางที่ 1.1 กลยุทธ์การหาเสียงของบรรดาผู้สมัครแบบการตกปากรับคำให้สัญญาว่าจะช่วยเหลือเมื่อได้รับเลือก

ความถี่ในการได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
ทุกครั้งที่มีการหาเสียง	263	54.7
เกือบทุกครั้งี่หาเสียง	133	27.7
กล่าวถึงบ้างในบางครั้ง	63	13.1
ไม่เคยกล่าวถึงเลย	17	3.5
ไม่ตอบ	5	1.0
รวม	481	100.0

ตารางที่ 1.2 กลยุทธ์การหาเสียงแบบมีการแจกสิ่งของ, แจกเงิน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนที่ประชาชนได้รับ

ความถี่ที่ประชาชนได้รับฟัง	จำนวน	ร้อยละ
ให้และแจกเป็นส่วนใหญ่	109	22.7
ให้และแจกบ้างไม่มากนัก	213	44.3
ไม่มีการให้หรือแจกเลย	146	30.4
ไม่ตอบ	13	2.7
รวม	481	100.0

ตารางที่ 1.3 กลยุทธ์การหาเสียงแบบอื่นของผู้สมัครที่ไม่มีการแจกเงิน, สิ่งของ

การหาเสียงแบบอื่น ๆ	จำนวน	ร้อยละ
เดินเยี่ยมประชาชนและถามทุกข์สุข	314	66.0
ให้มีการจัดเลี้ยง นามหรสพมาแสดง	18	3.4
ขึ้นปราศรัยบนเวทีเพียงอย่างเดียว	80	16.8
ส่งหวัคะแนนไปหาเสียง	89	18.7
อื่น ๆ	12	2.5
ไม่ตอบ	9	1.9
รวม	522	109.7

หมายเหตุ : ประชาชน 1 คน สามารถตอบได้หลายข้อ

ตารางที่ 1.4 ความคิดเห็นของประชาชนกับผู้สมัครที่ให้ประโยชน์เป็นการแลกเปลี่ยนกับ
คะแนนเสียง

ความคิดเห็นของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ
พอใจกับประโยชน์และลงคะแนนเสียงให้	106	22.0
ไม่รับประโยชน์ไม่ลงคะแนนให้	126	26.2
พอใจกับประโยชน์ แต่ไม่ลงคะแนนให้	213	44.3
อื่น ๆ	28	5.8
ไม่ตอบ	8	1.7
รวม	481	100.0

ตารางที่ 1.5 กลยุทธ์การหาเสียงที่ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามพอใจมากที่สุดและทำให้เลือกผู้สมัครได้

การหาเสียง*	จำนวน	ร้อยละ
1	349	73.0
2	78	16.3
3	133	27.8
4	348	72.8
5	32	6.7
6	40	8.4
รวม	980	205.0

หมายเหตุ : คนหนึ่งสามารถตอบได้หลายข้อ

* การหาเสียงของผู้สมัคร

1. เดินหาเสียง เคาะประตูตามบ้านและถามถึงปัญหาเดือดร้อน สัญญาว่าจะช่วยแก้ไข
2. แจกเงิน ของกำนัล สาธารณูปโภคที่ขาดแคลน
3. ปราศรัยบนเวทีตามชุมชนต่าง ๆ พร้อมโจมตีพรรคอื่นหรือวิจารณ์การเมืองอย่างดุเดือด
4. แถลงนโยบายของพรรคและของตนเอง รับปากว่าจะแก้ปัญหา
5. การให้มีการจัดเลี้ยง แสดงมหรสพ ตามชุมชนต่าง ๆ
6. อื่น ๆ

ตารางที่ 1.6 ความคิดเห็นของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

* จุดมุ่งหมาย	จำนวน	ร้อยละ
1	88	18.4
2	222	46.3
3	146	30.5
4	105	21.9
5	9	1.9
6	1	0.2
รวม	571	119.2

หมายเหตุ 1 คน สามารถเลือกได้หลายคำตอบ

* จุดมุ่งหมายของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1. ต้องการเป็นตัวแทนของประชาชนที่เดือดร้อนต้องการความช่วยเหลือ
2. ตำแหน่ง ส.ส. เป็นตำแหน่งมีเกียรติในสังคมและเป็นทางไปสู่ความมีอำนาจใหญ่โต
3. ต้องการกอบโกยผลประโยชน์เพื่อธุรกิจของตนเองและพวกพ้อง
4. ต้องการใช้ความรู้ ความสามารถที่ตนมีมาพัฒนาบ้านเมือง และการเมืองไทย
5. อื่น ๆ
6. ไม่ตอบ

การทดสอบสมมติฐานข้อ 1 "ประชาชนไม่นิยมเลือกนักวิชาการมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากกลยุทธ์ที่ใช้ในการหาเสียงของนักวิชาการ ไม่ได้ตอบสนองความต้องการที่เป็นผลประโยชน์ใกล้ตัวของประชาชน"

จากการส่งแบบสอบถามไปยังประชากรเขต 2 เพื่อถามความคิดเห็นที่มีต่อการหาเสียงในการเลือกตั้งทั่ว ๆ ไป พบว่า ได้รับฟังการหาเสียงของผู้สมัครเกี่ยวกับการให้คำสัญญา การตกปากรับคำว่าจะช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนทุกครั้งที่มีการหาเสียง เป็นจำนวน 263 คน หรือ 54.7% (จากตารางที่ 1.1) และใช้การหาเสียงแบบแจกเงินทอง ของกำนัล ซึ่งประชาชนที่ได้สังเกตเห็นนั้นคิดว่ามีบ้างแต่ก็ไม่มากนัก ถึง 213 คน หรือ 44.3% (ตารางที่ 1.2) นั้นหมายความว่าผู้สมัครส่วนใหญ่ยังคงใช้ผลประโยชน์มาเป็นการแลกเปลี่ยนกับความสนใจหรือแรงสนับสนุนของประชาชนในเขตพื้นที่อยู่ ในขณะเดียวกัน เมื่อถามถึงกลยุทธ์การหาเสียงของผู้สมัครที่ไม่แจกสิ่งของ เงินทองแล้ว ส่วนใหญ่จะเป็นการออกไปเดินเยี่ยมพบปะประชาชน และได้ถามทุกข์สุขโดยมีจำนวน 314 คน หรือ 66% ของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 1.3) แต่เมื่อพบประเด็นของผู้สมัครที่ให้ประโยชน์เป็นการแลกเปลี่ยนกับคะแนนเสียง 44.3% ของประชาชนกลุ่มตัวอย่างพอใจกับผลประโยชน์ที่ได้รับ แต่ไม่ลงคะแนนเสียงให้ ประชาชนอีก 26.2% ไม่รับผลประโยชน์และไม่ลงคะแนนเสียงให้ในขณะที่ประชาชน 22.0% พึงพอใจกับผลประโยชน์และคะแนนให้ด้วย (ตารางที่ 1.4) โดยผู้วิจัยนำอายุของผู้ตอบแบบสอบถามกับความคิดเห็นเรื่องดังกล่าวมาพิจารณาความสัมพันธ์กันนั้น พบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) = 33.10 ค่า Sig .00) (ตารางที่ 1.4.1) แสดงว่า ความคิดเห็นต่อผู้สมัครที่ให้ประโยชน์เป็นการแลกเปลี่ยนกับอายุของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะว่า ค่าระดับนัยสำคัญที่ได้รับน้อยกว่า 0.05 เราสามารถกล่าวได้ว่า ประชาชนที่มีช่วงอายุใด ๆ ก็ตาม มีความพอใจกับผลประโยชน์ใกล้ตัวที่ได้รับ สำหรับความสัมพันธ์ความคิดเห็นต่อผู้สมัครที่ให้ผลประโยชน์แลกเปลี่ยนกับการศึกษาและอาชีพของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ค่าไคสแควร์ = 20.81 และ 25.49 ค่า Sig = .053 และ .18 ตามลำดับ (ตารางที่ 1.4.2 และ 1.4.3) แสดงว่า ความคิดเห็นดังกล่าวกับการศึกษาและอาชีพของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามนั้นไม่มีความสัมพันธ์กัน ในลักษณะที่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะว่าค่าระดับนัยสำคัญที่ได้รับเกินกว่า 0.05 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความคิดเห็นต่อผู้สมัครที่ให้ประโยชน์แจกเงิน แจกสิ่งของเป็นการแลกเปลี่ยน ค่าไคสแควร์ (X^2) = 18.83 ค่า Sig = .01 (ตารางที่ 1.4.4) แสดงว่า รายได้ของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามกับความคิดเห็นต่อผู้สมัครที่ให้ประโยชน์นั้น มีความสัมพันธ์กันอย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะว่าค่าระดับนัยสำคัญที่ได้รับน้อยกว่า 0.05

สำหรับผู้สมัครที่ไม่ใช้กลยุทธ์แบบแจกเงินหรือให้ผลประโยชน์ การหาเสียงที่ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามพบมากที่สุดคือ เดินหาเสียง เคาะประตูตามบ้านและถามถึงปัญหาเดือดร้อน

สัญญาว่าจะช่วยแก้ไขมีจำนวน 349 คน หรือ 73.0% วิธีรองลงมาคือ การแถลงนโยบายของพรรคและของตนเอง รับปากว่าจะแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้ มีจำนวน 348 คน คิดเป็น 72.8% (ตารางที่ 5) เมื่อมาพิจารณาส่วนของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว แต่ช่วงอายุของประชาชนก็จะให้ความสำคัญกับการหาเสียงทั้ง 2 วิธีดังกล่าวมากที่สุด แต่จะให้ความสนใจและมีความพอใจที่ไม่เท่ากัน เช่น ประชาชนอายุต่ำกว่า 25 ปี, 25-29 ปี และอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไปจะชื่นชอบการหาเสียงแบบเคาะประตูบ้านมากกว่า ส่วนประชาชนผู้มีอายุ 35-39 ปี จะชื่นชอบการหาเสียงแบบแถลงนโยบายมากกว่า แต่ประชาชนผู้มีอายุ 30-34 ปี จะให้ความสนใจการหาเสียงทั้ง 2 แบบเท่ากัน (ตารางที่ 1.5.1) ด้านระดับการศึกษาของประชาชน ประชาชนที่มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาและชั้นประกาศนียบัตร จะให้ความสนใจการแถลงนโยบายของผู้สมัครมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา และชั้นสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไปที่ชื่นชอบการหาเสียงแบบเคาะประตูบ้าน (ตารางที่ 1.5.2)

ด้านอาชีพประชาชนที่รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ, อาชีพรับจ้างบริการ พึงพอใจกับการแถลงนโยบายของพรรคและของผู้สมัครมากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพทำธุรกิจค้าขาย ประชาชนที่เป็นนิสิต นักศึกษา, ผู้ใช้วิชาชีพ, และอื่น ๆ ให้ความสำคัญกับการเข้าหาประชาชนโดยการเคาะประตูบ้านมากกว่า (ตารางที่ 1.5.3) เมื่อมาพิจารณาที่ระดับรายได้ประชาชนผู้มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ชอบการหาเสียงแบบแถลงนโยบายในขณะที่ประชาชนกลุ่มที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท และสูงกว่า 10,000 บาท พึงพอใจกับการเคาะประตูบ้านพบประชาชนของบรรดาผู้สมัครมากกว่า (ตารางที่ 1.5.4)

การหาเสียงที่มาเป็นลำดับที่ 3 คือ กล่าวปราศรัยบนเวทีตามชุมชนต่าง ๆ พร้อมกับโจมตีพรรคอื่นหรือวิจารณ์การเมืองอย่างดุเดือด มีประชาชนให้ความสนใจ 27.8% (ตารางที่ 1.5) เป็นที่น่าสังเกตว่า การหาเสียงที่ประชาชนพึงพอใจนั้นการได้รับแจกเงิน, ของกำนัล หรือสาธารณูปโภคที่ขาดแคลน และการให้มีการจัดเลี้ยง, การแสดงมหรสพ กลับไม่เป็นที่ได้รับการสนใจจากประชาชนมาเท่าไรนัก โดยได้รับความสนใจเพียง 16.3% และ 6.7% ตามลำดับ (ตารางที่ 1.5) เราจึงสามารถสรุปได้ว่า วิธีการหาเสียงที่ประชาชนส่วนใหญ่พอใจและสามารถนำไปพิจารณาเลือกผู้สมัครได้นั้น คือ การพบประชาชนและการได้รับฟังนโยบายของตัวผู้สมัครและของพรรค ไม่ใช่การได้รับผลประโยชน์ เช่น การรับเงิน รับแจก เพื่อแลกเปลี่ยนกับคะแนนเสียง หรือการได้รับผลประโยชน์ดังกล่าวเพื่อการแลกเปลี่ยนไม่ใช่การหาเสียงแบบที่ประชาชนต้องการเป็นอันดับแรก ถึงแม้ว่าประชาชนจะพอใจกับผลประโยชน์ที่ได้รับแต่ก็มีได้หมายความว่าประชาชนจะเลือกผู้สมัครคนนั้นจากที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สอบถามความคิดเห็นส่วนใหญ่จากประชาชนถึงจุดมุ่งหมายของผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 222 คน หรือ 46.3% คิดว่า ตำแหน่ง ส.ส. เป็นตำแหน่งมีเกียรติในสังคมและเป็นทางไปสู่ความมีอำนาจ

ใหญ่โต อันดับที่ 2 จำนวน 146 คน หรือ 30.5% คิดว่าผู้ที่สมัครต้องการกอบโกยผลประโยชน์เพื่อธุรกิจของตนเองและพวกพ้อง และประชาชนจำนวน 105 คน หรือ 21.9% หรือเป็นอันดับ 3 คิดว่าผู้สมัครต้องการใช้ความรู้ ความสามารถที่ตนมีมาพัฒนาบ้านเมือง และการเมืองไทย (ตารางที่ 1.6) ปัจจุบันคนส่วนใหญ่จึงยังมีความเห็นค่อนข้างลบกับผู้สมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่

ด้านความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผู้สมัครที่เป็นนักวิชาการในเรื่องการหาเสียง

ตารางที่ 1.7 ความคิดเห็นของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ภาษาที่ยากเกินไปของนักวิชาการในการหาเสียง

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	8	1.7
ไม่เห็นด้วย	81	16.8
ไม่มีความเห็น	128	26.6
เห็นด้วย	212	44.1
เห็นด้วยอย่างมาก	52	10.8
รวม	481	100.0

จากตารางที่ 1.7 การใช้ภาษาของนักวิชาการที่ยากเกินไปทำให้คนทั่วไปไม่สนใจประชาชน จำนวน 212 คน หรือ 44.1% มีความเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างมากจำนวน 52 คน หรือ 10.8% ที่นักวิชาการใช้ภาษาในการหาเสียงยากเกินไป ประชาชน 128 คนหรือ 26.6% ไม่มีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ (ตารางที่ 1.7) ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างอายุและระดับการศึกษาของประชาชนกับการใช้ภาษาของนักวิชาการดังกล่าว พบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) = 14.51, 15.98 และค่า Sig = .56, .19 (ตารางที่ 1.7.1 และ 1.7.2) ค่าระดับนัยสำคัญที่ได้รับมากกว่า 0.05 เช่นกันแสดงว่าอายุและระดับการศึกษาของประชาชนกับความคิดเห็นในเรื่องการใช้ภาษาของนักวิชาการไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีระดับนัยสำคัญ เมื่อมาพิจารณาด้านอาชีพและรายได้ของประชาชนกับความคิดเห็นเรื่องการใช้ภาษาของนักวิชาการพบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) = 37.71 และค่า Sig = .00 (ตารางที่ 1.7.3) และค่าไคสแควร์ (X^2) = 20.77 และค่า Sig = .00 (ตารางที่ 1.7.4) ตามลำดับแสดงว่า ความคิดเห็นเรื่องการใช้ภาษาที่ยากของนักวิชาการกับอาชีพและรายได้ของประชาชนมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะว่าค่าระดับนัยสำคัญที่ได้รับน้อยกว่า 0.05

ตารางที่ 1.8 ความคิดเห็นของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการหาเสียงของนักวิชาการที่ขาดความเป็นกันเองกับประชาชน

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	1	0.2
ไม่เห็นด้วย	116	24.1
ไม่มีความเห็น	127	26.4
เห็นด้วย	186	38.7
เห็นด้วยอย่างมาก	51	10.6
รวม	481	100.0

จากตารางที่ 1.8 ความคิดเห็นของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการหาเสียงของนักวิชาการที่ขาดความเป็นกันเองกับประชาชน ประชาชน 186 คน หรือ 38.7% มีความคิดเห็นด้วยและ 51 คน หรือ 10.6% มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างมาก และไม่มีความเห็น 127 คน หรือ 26.4% สำหรับประชาชนที่ไม่เห็นด้วยมีจำนวน 116 คน หรือ 24.1% (ตารางที่ 8) ความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวค่อนข้างกระจาย เพราะจำนวนของผู้ที่เห็นด้วยมีจำนวนไม่มากนัก เมื่อนำเอาอายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ และรายได้ของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมาหาสัมพันธกับความคิดเห็นในการหาเสียงของนักวิชาการที่ขาดความเป็นกันเองกับประชาชน พบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) = 19.26, 14.14, 25.53, 13.20 และค่า Sig = .25, .29, .18 และ .10 (ตารางที่ 8.1, 8.2, 8.3 และ 8.4) นั้นแสดงว่า อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพและรายได้ของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการหาเสียงดังกล่าวในลักษณะที่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะค่าระดับนัยสำคัญที่ได้รับเกินกว่า 0.05

ตารางที่ 1.9 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการหาเสียงของนักวิชาการที่กล่าวถึงแต่ นโยบายจะได้รับความสนใจมากกว่าผู้สมัครคนอื่นๆ ที่แจกเงิน แจกสิ่งของ ฯลฯ

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	11	2.3
ไม่เห็นด้วย	122	25.4
ไม่มีความเห็น	93	19.3
เห็นด้วย	195	40.5
เห็นด้วยอย่างมาก	60	12.5
รวม	481	100.0

จากตารางที่ 1.9 ความคิดเห็นของประชาชนที่ให้ความสนใจกับผู้สมัครที่กล่าวถึงแต่ นโยบายมากกว่าผู้สมัครที่แจกเงิน แจกสิ่งของ ประชาชนจำนวน 195 คน หรือ 40.5% ที่ไม่เห็น ด้วยและ จำนวน 60 คนหรือ 12.5% (ตารางที่ 1.9) ไม่เห็นด้วยอย่างมาก นั่นคือ ประชาชนมี ความคิดเห็นว่าผู้สมัครที่แจกเงิน, แจกสิ่งของต่าง ๆ แก่ประชาชนจะได้รับความสนใจมากกว่าผู้ สมัครที่กล่าวถึงแต่ นโยบาย ก็คือ ผู้สมัครที่เป็นนักวิชาการที่จะเน้นด้านอุดมการณ์มากกว่านั้น เอง ในขณะเดียวกัน จำนวนของผู้ที่เห็นว่าผู้สมัครที่กล่าวถึงแต่ นโยบายได้รับความสนใจมาก กว่าก็มีจำนวนไม่น้อยเช่นกัน คือ เห็นด้วย 122 คน หรือ 25.4% และเห็นด้วยอย่างมาก 11 คน หรือ 2.3% (ตารางที่ 1.9) อย่างไรก็ตามจำนวนของผู้สมัครที่แจกสิ่งของ, เงินทอง มีจำนวน มากกว่าดังที่กล่าวมาแล้ว

เมื่อหันมาพิจารณาตัวแปรของประชาชน คือ อายุ, การศึกษา, อาชีพ และรายได้ นั้น ความสัมพันธ์ระหว่างอายุและรายได้กับความคิดเห็นที่ว่านักวิชาการผู้ที่กล่าวถึงแต่ นโยบายไม่ ได้รับความสนใจมากกว่าผู้สมัครที่ให้ประโยชน์นั้น พบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) = 14.07, 13.60 และค่า Sig = .59 และ .09 ตามลำดับ (ตารางที่ 1.9.1 และ 1.9.4) นั้นแสดงว่าอายุและรายได้ กับความคิดเห็นดังกล่าวไม่มีความสัมพันธ์กัน ในลักษณะที่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะว่า ค่าระดับนัยสำคัญที่ได้รับเกินกว่า 0.05 แต่มาพิจารณาความสัมพันธ์เรื่องระดับการ ศึกษาและอาชีพของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว พบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) = 30.94, 45.18 และค่า Sig = .00, .00 ตามลำดับ (ตารางที่ 1.9.2 และ 1.9.3) แสดงว่าตัวแปรทั้ง 2 และ ความคิดเห็นที่มีต่อผู้สมัครดังกล่าว มีความสัมพันธ์กันอย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะว่าค่าระดับ นัยสำคัญที่ได้รับน้อยกว่า 0.05

ตารางที่ 1.10 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับวิธีการหาเสียงของนักวิชาการไม่ตั้งดูด
ความสนใจเท่ากับนักการเมืองคนอื่น ๆ

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	4	0.8
ไม่เห็นด้วย	78	16.2
ไม่มีความเห็น	122	25.4
เห็นด้วย	226	47.0
เห็นด้วยอย่างมาก	51	10.6
รวม	481	100.0

จากตารางที่ 1.10 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับวิธีการหาเสียงของนักวิชาการที่ไม่น่าสนใจเท่ากับนักการเมืองคนอื่น ๆ มีผู้ที่ตอบเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างมาก เป็นจำนวน 226 คน และ 51 คน โดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ได้ 47.0% และ 10.6% ตามลำดับ จำนวนประชาชนที่ไม่มีความเห็น 122 คน หรือ 25.4% และประชาชนที่ไม่เห็นด้วย, ไม่เห็นด้วยอย่างมากมีจำนวนน้อย คือ 78 คน หรือ 16.2% และ 4 คน หรือ 0.8% ตามลำดับ (ตารางที่ 10) นั้นแสดงว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า การหาเสียงของนักวิชาการไม่ตั้งดูดความสนใจ โดยกลุ่มของประชาชนด้านอายุ, อาชีพ และรายได้เพื่อนำมาหาความสัมพันธ์กันแล้ว พบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) = 26.18, 57.02 และ 35.88 และค่า Sig = .05, .00 และ .00 ตามลำดับ (ตารางที่ 1.10.1, 1.10.3 และ 1.10.4) แสดงว่า ความคิดเห็นเรื่องการหาเสียงของนักวิชาการไม่ตั้งดูดความสนใจกับอายุ, อาชีพ และรายได้มีความสัมพันธ์กันอย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะค่าระดับนัยสำคัญที่ได้รับนั้นน้อยกว่า 0.05 แต่เราพบด้วยว่า ระดับการศึกษาของประชาชนไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นดังกล่าว ในลักษณะที่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะค่าระดับนัยสำคัญที่ได้มากกว่า 0.05 คือ Sig = .16 ส่วนค่าไคสแควร์ (X^2) = 16.49 (ตารางที่ 1.10.2)

ตารางที่ 1.11 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการหาเสียงของนักวิชาการที่มักไม่ให้คำมั่นสัญญาที่จะแก้ไขปัญหาของประชาชนทันที เมื่อได้รับเลือกตั้ง

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	2	0.4
ไม่เห็นด้วย	65	13.5
ไม่มีความเห็น	135	28.1
เห็นด้วย	224	46.6
เห็นด้วยอย่างมาก	55	11.4
รวม	481	100

จากตารางที่ 1.11 ความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องของนักวิชาการที่มักไม่ให้คำมั่นสัญญาที่จะแก้ไขปัญหาของประชาชนทันที เมื่อได้รับเลือก ซึ่งผิดกับนักการเมืองอื่น ๆ ที่มักจะให้คำสัญญาตั้งกล่าว โดยที่ไม่คำนึงถึงว่าสามารถแก้ไขได้หรือไม่ได้ตามหลักการหรือไม่ มีประชาชนที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างมาก จำนวน 224 คน หรือ 46.6% และ 55 คน หรือ 11.4% ตามลำดับ ส่วนที่ไม่มีความเห็นจำนวน 135 คน หรือ 28.1% ส่วนประชาชนกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างมากมีจำนวนน้อยคือ 65 คน หรือ 13.5% และ 2 คน หรือ 0.4% ตามลำดับ (ตารางที่ 1.11)

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ของอายุและความคิดเห็นดังกล่าว พบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) = 23.60 ค่า Sig = .09 (ตารางที่ 1.11.1) แสดงว่าอายุของประชาชนและความคิดเห็นเกี่ยวกับนักวิชาการไม่มีความสัมพันธ์กัน ในลักษณะที่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะค่าระดับนัยสำคัญที่ได้รับมากกว่า 0.05 แต่มาพิจารณาเรื่องระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้กับความเห็นของการไม่ให้คำมั่นสัญญาแก้ไขปัญหาของนักวิชาการ เมื่อได้รับเลือกไปแล้วนั้น พบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) = 22.71, 40.29, 22.59 ค่า Sig = .03, .00 และ .00 ตามลำดับ (ตารางที่ 1.11.2, 1.11.3 และ 1.11.4) แสดงว่า ตัวแปรของประชาชนคือระดับการศึกษา, อาชีพ และรายได้กับความเห็นมีความสัมพันธ์กันในระดับนัยสำคัญ เพราะค่าระดับนัยสำคัญที่ได้รับน้อยกว่า 0.05

โดยสรุปจากสมมติฐานข้อ 1 "ประชาชนไม่นิยมเลือกนักวิชาการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากกลยุทธ์ในการหาเสียงของนักวิชาการไม่ได้ตอบสนองความต้องการที่เป็นผลประโยชน์ใกล้ตัวของประชาชน" นั้น เราสามารถยอมรับสมมติฐานนี้ได้ แต่ความต้องการที่เป็นผลประโยชน์ใกล้ตัวของประชาชนนั้น ผลการวิจัยพบว่าผลประโยชน์ดังกล่าว ไม่ใช่ผลประโยชน์จากการได้รับแจกเงิน หรือสิ่งของ แม้ว่าประชาชนจะให้ความสนใจแต่ก็ไม่มากนัก การที่ประชาชนจะพอใจกับการได้รับแจกเงิน หรือสิ่งของ แต่ไม่ได้หมายความว่าประชาชนจะเลือกผู้สมัครที่

ให้สิ่งเหล่านั้น ผลประโยชน์ใกล้ตัวที่ประชาชนให้ความสนใจก็คือ การที่ผู้สมัครเข้าถึงประชาชน การได้ถามทุกข์สุข และให้ความช่วยเหลือปัญหาเดือดร้อนเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันเท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่ นักวิชาการก็จะให้ความช่วยเหลือบ้างเท่าที่ทำได้ แต่มักจะไม่ตกปากรับคำในส่วนที่เกินขอบเขตความสามารถหรือในหลักการที่ตนเองทำได้ ถ้าเป็นเรื่องเดือดร้อนที่เกี่ยวกับกฎหมายก็จะมีศูนย์อำนวยการเลือกตั้งคอยให้ความช่วยเหลือ (สัมภาษณ์ รศ. ดร. กนลา ชันทปราบ นักวิชาการผู้สมัครรับเลือกตั้ง) ขณะเดียวกันนักวิชาการบางท่านให้เหตุผลว่า เวลาในการหาเสียงค่อนข้างจำกัด การช่วยเหลือจะทำได้ยากมาก เนื่องจากได้เยี่ยมเยียนประชาชนครอบครัวหนึ่ง ๆ ใช้เวลาน้อยมาก (สัมภาษณ์ อ.แอนนาเบล งามณี ขจรบุญ นักวิชาการผู้สมัครรับเลือกตั้ง)

นอกจากนี้จากผลการวิจัย เรายังได้ข้อสรุปอื่น ๆ จากการหาเสียงของนักวิชาการอันได้แก่

1. ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการใช้ภาษาในการหาเสียงที่ยากเกินไป โดยความคิดเห็นดังกล่าวเป็นไปตามการประกอบอาชีพระดับรายได้ของประชาชน

2. ประชาชนเห็นว่าวิธีการหาเสียงของนักวิชาการไม่ดึงดูดความสนใจเท่ากับนักการเมืองคนอื่น ๆ โดยความคิดเห็นดังกล่าวขึ้นอยู่กับอายุ อาชีพ และรายได้ของประชาชน

3. ความคิดเห็นของประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจกับการหาเสียงของนักวิชาการที่กล่าวถึงแต่นโยบาย และปัญหาบ้านเมือง โดยความคิดเห็นดังกล่าวเป็นไปตามระดับการศึกษา และการประกอบอาชีพของประชาชน

4. ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการไม่ให้คำมั่นสัญญา, ตกปากรับคำของนักวิชาการทำให้ประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจ โดยความคิดเห็นดังกล่าวขึ้นอยู่กับระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของประชาชน

โดย อายุของประชาชนที่มีอิทธิพลมาก คือ ช่วงอายุ 25-29 ปี

ระดับการศึกษาของประชาชนที่มีอิทธิพลมาก คือ ประชาชนที่มีการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

อาชีพของประชาชนที่มีอิทธิพลมาก คือ ข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ

ระดับรายได้ของประชาชนที่มีอิทธิพลมาก คือ ระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน

สมมติฐานข้อ 2

2. ความรู้ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของนักวิชาการไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน

ในการวิจัยนั้น ผู้วิจัยศึกษาที่การตัดสินใจของประชาชนในการเลือกผู้แทนฯ โดยกระบวนการตัดสินใจนั้น สิ่งที่สำคัญประการหนึ่งคือ การได้รับข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ประกอบในการตัดสินใจ เช่น ในการเลือกตั้งเราจะได้รับทราบข้อมูลว่ามีผู้สมัครคนใดบ้าง และแต่ละคนมีความสามารถอย่างไร เป็นต้น เหล่านี้จะต้องถูกนำมาใช้เพื่อที่เราจะสามารถเลือกผู้แทนฯ ได้ ในที่สุด นอกจากข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแล้ว การรณรงค์หาเสียงมีความสำคัญเช่นเดียวกัน เพราะทำให้เรารู้จักและได้ข้อมูลของผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 2.1 การตัดสินใจของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ก่อนได้รับสื่อต่าง ๆ ในการรณรงค์หาเสียง

การตัดสินใจ	จำนวน	ร้อยละ
ได้	283	58.8
ไม่ได้	62	12.9
ยังไม่แน่ใจ	134	27.9
ไม่ตอบ	2	0.4
รวม	481	100.0

ตารางที่ 2.2 ที่มาของข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สมัคร

ที่มา	จำนวน	ร้อยละ
1. จากประกาศของทางราชการ (ตามเขตต่าง ๆ)	62	12.9
2. จากห้วคะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	22	4.6
3. จากการหาเสียงโดยการปรากฏตัวของผู้สมัคร	71	14.8
4. จากการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การติดป้ายโปสเตอร์, การใช้พาหนะไปตระเวนหาเสียง	324	67.4
5. ไม่ตอบ	2	0.4
รวม	481	100.0

ตารางที่ 2.3 การตัดสินใจของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม หลังได้รับสื่อ
การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

การตัดสินใจ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เปลี่ยนใจจากผู้สมัครคนเดิม	363	75.5
เปลี่ยนใจเลือกผู้สมัครคนใหม่	109	22.7
ไม่ตอบ	9	1.9
รวม	481	100.0

ตารางที่ 2.4 การตัดสินใจของประชาชนกับอิทธิพลการรณรงค์หาเสียง

อิทธิพลของการรณรงค์หาเสียงกับ การตัดสินใจของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ
มีมาก	102	21.2
มีบ้างบางส่วน	344	71.5
ไม่มีเลย	33	6.9
ไม่ตอบ	2	0.4
รวม	481	100.0

ตารางที่ 2.5 ข่าวสารที่ได้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งที่ประชาชนได้รับมากที่สุด

ลักษณะของข่าวสาร*	จำนวน	ร้อยละ
1	169	35.1
2	146	30.4
3	45	9.4
4	85	17.7
5	18	3.7
6	10	2.1
ไม่ตอบ	8	1.7
รวม	481	100.0

ลักษณะของข่าวสารที่ใช้ในการรณรงค์หาเสียง

1. อธิบายนโยบายทางการเมืองของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่
2. อธิบายนโยบายทางการเมืองของผู้สมัครและคุณสมบัติต่าง ๆ ของผู้สมัคร
3. ใช้เงิน สิ่งของ / สัญญาจะให้เงิน สิ่งของ
4. ช่วยเหลือ, ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องเดือดร้อนของประชาชนในเขตและช่วยสร้าง, ซ่อมแซมสิ่งสาธารณะในชุมชน
5. ใช้คำพูดขอร้อง แต่ไม่ได้ให้เงินหรือสิ่งของ
6. อื่น ๆ

ตารางที่ 2.6 การหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่จูงใจประชาชนมากที่สุด

รูปแบบการหาเสียงของผู้สมัคร*	จำนวน	ร้อยละ
1	189	39.3
2	127	26.4
3	19	4.0
4	138	28.7
5	4	0.8
6	3	0.6
ไม่ตอบ	1	0.2
รวม	481	100.0

รูปแบบการหาเสียงของผู้สมัคร

1. อธิบายนโยบายทางการเมืองของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่
2. อธิบายนโยบายทางการเมืองของผู้สมัครและคุณสมบัติต่าง ๆ ของผู้สมัคร
3. ใช้เงิน สิ่งของ / สัญญาจะให้เงิน สิ่งของ
4. ช่วยเหลือ, ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องเดือดร้อนของประชาชนในเขตและช่วยสร้าง, ซ่อมแซมสิ่งสาธารณะในชุมชน
5. ใช้คำพูดขอร้อง แต่ไม่ได้ให้เงินหรือสิ่งของ
6. อื่น ๆ

ตารางที่ 2.7 การตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้ง

การตัดสินใจ	จำนวน	ร้อยละ
คำนึงถึงพรรค	159	33.1
คำนึงถึงผู้สมัคร	85	17.7
คำนึงถึงพรรคและผู้สมัคร	227	47.2
อื่น ๆ	8	1.7
ไม่ตอบ	2	0.4
รวม	481	100.0

ตารางที่ 2.8 เหตุผลที่ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามเลือกพรรคการเมือง

เหตุผล*	จำนวน	ร้อยละ
1	252	68.9
2	31	8.5
3	152	41.5
4	75	20.5
5	181	49.5
6	167	45.6
7	240	65.6
8	80	21.9
9	128	35.0
ไม่ตอบ	4	0.3
รวม	1,310	357.9

หมายเหตุ : ผู้ตอบแบบสอบถาม 1 คน สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

* เหตุผลในการเลือกพรรคการเมือง

1. มีนโยบายดี
2. เพราะมีชื่อเสียง
3. เพราะนิยมหัวหน้าพรรค
4. เพราะชอบผู้สมัคร
5. นิยมผู้สมัครในพรรค
6. พรรคการเมืองสามารถช่วยทำประโยชน์ได้
7. เชื่อมั่นในความสามารถของพรรคการเมือง
8. พอใจผลงานที่พรรคได้ทำขณะเป็นฝ่ายค้าน
9. พอใจผลงานที่พรรคได้ทำขณะเป็นรัฐบาล

ตารางที่ 2.9 เหตุผลที่ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตัวบุคคล

เหตุผล*	จำนวน	ร้อยละ
1	150	33.7
2	354	79.6
3	336	75.5
4	52	11.7
5	150	33.7
6	7	1.6
7	38	8.5
8	304	68.3
9	299	67.2
รวม	1,690	379.8

หมายเหตุ : ผู้ตอบแบบสอบถาม 1 คนสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

* เหตุผลในการเลือกตัวบุคคล

1. เพราะผู้สมัครมีชื่อเสียง
2. ผู้สมัครมีนโยบายดี
3. ผู้สมัครมีความรู้ มีการศึกษา
4. ผู้สมัครมีฐานะดี
5. เพราะคุ้นเคยโดยฟังจากการหาเสียง และได้เห็นผู้สมัครบ่อย ๆ
6. ผู้สมัครให้เงินทอง ของกำนัล
7. ผู้สมัครพูดเก่ง
8. ชื่อสัตย์
9. ช่วยเหลือ, เป็นธุระให้ประชาชน

ตารางที่ 2.10 ภูมิหลังหรือภาพลักษณ์ของผู้สมัคร มีส่วนสำคัญต่อประชาชนในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครหรือไม่

ความสำคัญ	จำนวน	ร้อยละ
มี	440	91.5
ไม่มี	32	6.7
ไม่ตอบ	9	1.9
รวม	481	100.0

ตารางที่ 2.11 อาชีพของผู้สมัครที่ประชาชนต้องการให้เข้ามาทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

อาชีพ*	จำนวน	ร้อยละ
1	255	53.0
2	222	46.2
3	385	80.0
4	102	21.2
5	195	40.5
6	2	0.4
7	41	8.5
ไม่ตอบ	1	0.2
รวม	1,203	250.1

หมายเหตุ : ผู้ตอบแบบสอบถาม 1 คน สามารถเลือกคำตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

*อาชีพ

1. นักธุรกิจ, พ่อค้า
2. ทนายความ
3. อาจารย์, นักวิชาการ
4. เกษตรกร
5. พนักงาน, ข้าราชการ
6. ดารา, นักร้อง
7. อื่น ๆ

ผู้วิจัยได้ทดลองส่งแบบสอบถามไปยังประชาชนกลุ่มตัวอย่างว่า เมื่อได้รับข่าวสารของผู้สมัคร แต่ยังไม่ได้รับสื่อต่าง ๆ ในการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร ประชาชนจำนวน 283 คน หรือ 56.8% สามารถตัดสินใจได้โดยว่าเลือกผู้สมัครคนใด ประชาชน 134 คน หรือ 27.9% ยังไม่สนใจว่าจะเลือกใคร และประชาชนจำนวน 62 คน หรือ 12.9% ยังไม่สามารถตัดสินใจได้ (ตารางที่ 2.1) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอายุ, ระดับการศึกษา และอาชีพของประชาชนกับการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร พบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) = 27.94, 36.53, 38.11 และค่า Sig = .00, .00 และ .00 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3) แสดงว่า อายุ, ระดับการศึกษา และอาชีพของประชาชนกับการตัดสินใจเลือกผู้สมัครมีความสัมพันธ์กันอย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะค่าระดับนัยสำคัญที่ได้รับน้อยกว่า 0.05 แต่เมื่อนำรายได้ของประชาชนกับการตัดสินใจเลือกผู้สมัครมาสัมพันธ์กัน พบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) = 9.83 ค่า Sig = .13 (ตารางที่ 2.1.4) แสดงว่า รายได้ของประชาชนกับการตัดสินใจดังกล่าว ไม่มีความสัมพันธ์กัน ในลักษณะที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเพราะ ค่านัยสำคัญที่ได้มากกว่า 0.05

สำหรับข่าวสาร ข้อมูลที่ประชาชนพบมากที่สุดในช่วงการหาเสียงเลือกตั้ง คือ จากการโฆษณาประชาสัมพันธ์ เช่น การติดป้ายโปสเตอร์ การใช้พาหนะไปตระเวนหาเสียงและมีจำนวน 324 คน หรือ 67.4% (ตารางที่ 2.2) เมื่อได้รับสื่อการรณรงค์หาเสียงจากบรรดาผู้สมัครและพรรคการเมืองแล้ว ประชาชนจำนวน 363 คน หรือ 75.5% ไม่เปลี่ยนจากผู้สมัครคนเดิมที่ตัดสินใจไว้ว่าจะเลือกตั้งแต่ก่อนได้รับสื่อเหล่านั้น และจำนวน 109 คน หรือ 22.7% เปลี่ยนใจเลือกผู้สมัครคนใหม่ (ตารางที่ 2.3) สำหรับอิทธิพลจากการรณรงค์หาเสียงกับการตัดสินใจของประชาชนนั้น จำนวน 344 คน หรือ 71.5% ยอมรับว่า การรณรงค์หาเสียงมีส่วนบ้างในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร จำนวน 102 คน (21.2%) บอกว่ามีส่วนในการตัดสินใจมากและจำนวน 33 คน (6.9%) คิดว่าการรณรงค์หาเสียงไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลย (ตารางที่ 2.4) ลักษณะของข่าวสารที่ใช้ในการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัครที่ประชาชนได้รับมากที่สุด คือ การอธิบายนโยบายทางการเมืองของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครเลือกตั้งสังกัดอยู่มีจำนวน 35.1% และอันดับสองได้แก่ การอธิบายนโยบายทางการเมืองของผู้สมัครและคุณสมบัติต่าง ๆ ของผู้สมัคร มีจำนวน 30.4% (ตารางที่ 2.5) และการหาเสียงของผู้สมัครที่จูงใจประชาชนมากที่สุด คือ การอธิบายนโยบายทางการเมืองของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่ มีจำนวน 189 คน หรือ 39.3% อันดับสอง คือ การให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องเดือดร้อนของประชาชนในเขตและช่วยสร้าง ซ่อมแซมสิ่งสาธารณะในชุมชน มีจำนวน 138 คน หรือ 28.7% ที่ชอบหาเสียงโดยวิธีนี้ และการหาเสียงที่มาเป็นอันดับสาม คือ การอธิบายนโยบายทางการเมืองของผู้สมัครและคุณสมบัติของผู้สมัครมีจำนวน 127 คน หรือ 26.4% (ตารางที่ 2.6)

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ กับรูปแบบการหาเสียงที่ประชาชนพอใจมากที่สุดนั้น เมื่อนำตัวแบบเรื่องอายุ, ระดับการศึกษา และรายได้ของประชาชนมาสัมพันธ์

กับรูปแบบการหาเสียงดังกล่าว พบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) = 38.46, 39.87 และ 34.67 ค่า Sig = .03, .00 และ .00 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.6.1, 2.6.2 และ 2.6.4) แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 3 และรูปแบบการหาเสียงมีความสัมพันธ์กันอย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะ ค่าระดับนัยสำคัญที่ได้รับน้อยกว่า .05 ส่วนตัวแปรด้านอาชีพกับรูปแบบการหาเสียง ไม่มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญเนื่องจาก ค่าไคสแควร์ (X^2) = 24.45 ค่า Sig = .75 (ตารางที่ 2.6.3) นั่นคือ ค่านัยสำคัญที่ได้้นั้นมากกว่า .05

ด้านความคิดเห็นของประชาชนในการเลือกตั้ง ประชาชนจำนวน 159 คน หรือ 33.1% ตัดสินใจโดยคำนึงพรรคเป็นหลัก ส่วนที่คำนึงถึงผู้สมัครเป็นหลักมีจำนวน 85 คน หรือ 17.7% โดยมากประชาชนส่วนใหญ่จะคำนึงถึงทั้งพรรคและผู้สมัครมากที่สุด คือ มีจำนวน 227 คน หรือ 47.2% (ตารางที่ 2.7) ตัวแปรเรื่องอายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ และรายได้กับการตัดสินใจดังกล่าว ไม่มีความสัมพันธ์กัน ในลักษณะที่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญเลย เนื่องจากพบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) = 10.8, 17.85, 14.63, 9.05 และค่า Sig = .82, .12, .79 และ .32 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.7.1, 2.7.2, 2.7.3 และ 2.7.4) นั่นคือ ค่านัยสำคัญที่ได้มากกว่า .05

เหตุผลของประชาชนที่เลือกพรรคเป็นหลักที่มาเป็นอันดับหนึ่ง คือ การมีนโยบายดี (68.9%) อันดับ 2 คือ ความเชื่อมั่นในความสามารถของพรรคการเมือง (65.6%) และอันดับที่ 3 คือ ความนิยมผู้สมัครและพรรคการเมือง (49.5%) ส่วนเหตุผลอื่น ๆ ที่นิยมตามมากคือ เชื่อว่าพรรคการเมืองสามารถช่วยทำประโยชน์ได้ (45.6%) และเพราะนิยมหัวหน้าพรรค (41.5%) (จากตารางที่ 2.8)

ประชาชนแต่ละช่วงอายุก็ให้ความสำคัญกับเหตุผลต่าง ๆ กัน ได้แก่ ประชาชนที่อายุต่ำกว่า 25 ปี และอายุ 40 ปีขึ้นไป เชื่อมั่นในความสามารถของพรรคการเมืองมาเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนประชาชนอายุ ระหว่าง 25-29 ปี, 30-34 ปี และ 35-39 ปี เลือกเพราะนโยบายดีมาเป็นอันดับหนึ่ง เป็นต้น (ตารางที่ 2.8.1) ระดับการศึกษาก็มีส่วนทำให้ความคิดหลากหลายกันไป เช่น ประชาชนที่มีระดับการศึกษาขั้นระดับประกาศนียบัตร และระดับปริญญาตรีขึ้นไปให้ความสำคัญกับพรรคที่มีนโยบายดี มากกว่า ระดับประถมศึกษาให้เหตุผลว่าเชื่อมั่นในความสามารถของพรรคการเมือง ในขณะที่ระดับมัธยมศึกษาให้ความสำคัญกับเหตุผล 2 ประการอย่างเท่า ๆ กัน (ตารางที่ 2.8.2) ด้านการประกอบอาชีพ ประชาชนที่เป็นข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ, ธุรกิจ / ค้าขาย และ รับจ้าง / บริการ เลือกเหตุผลการมีนโยบายดีเป็นลำดับแรก ส่วนประชาชนที่เป็นนิสิตนักศึกษา และผู้ใช้วิชาชีพขึ้นชอบในเหตุผลเชื่อมั่นในความสามารถของนักการเมืองมากกว่า (ตารางที่ 2.8.3) แต่อันดับรอง ๆ ลงมา ก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากที่สรุปไว้ตอนต้นมากนักมาพิจารณาส่วนรายได้ของประชาชน ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท เลือกความเชื่อมั่นในความสามารถของพรรคการเมือง เป็นเหตุผลอันดับ 1 และประชาชนที่มีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท และที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป เลือกพรรคเพราะมีนโยบายดี เป็นเหตุผลอันดับ

1 ส่วนเหตุผลอันดับรอง ๆ มา ก็มีความคล้ายคลึงกัน ได้แก่ เพราะนิยมผู้สมัครและพรรคและ เพราะนิยมหัวหน้าพรรค ฯลฯ (ตารางที่ 2.8.4)

เหตุผลที่ประชาชนเลือกผู้สมัครเป็นหลัก อันดับแรก ได้แก่ ผู้สมัครมีนโยบายดี (79.6%) อันดับที่สอง คือ ผู้สมัครมีความรู้ มีการศึกษา (75.5%) และอันดับสาม คือ ความซื่อสัตย์ (68.3%) ส่วนอันดับรอง ๆ ลงมาได้แก่ การช่วยเหลือเป็นธุระให้ประชาชน (67.2%) ผู้สมัครมีชื่อเสียง และเพราะคุ้นเคยโดยพิจารณาหาเสียงมีจำนวนผู้ให้คะแนนเท่ากัน (33.7%) (ตารางที่ 2.9)

ประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี, 25-29 ปี, 35-39 ปี และ 40 ปีขึ้นไป ให้ความสำคัญกับนโยบายเป็นอันดับแรก แล้วตามด้วยความรู้ความมีการศึกษา ส่วนประชาชนอายุ 30-34 ปี ให้ความสำคัญกับความรู้ ความมีการศึกษาเป็นอันดับแรก (ตารางที่ 2.9.1) ในขณะที่ประชาชนที่มีระดับการศึกษาทุกระดับ เลือกผู้สมัครมีนโยบายดี อันดับหนึ่ง และคนมีความรู้ มีการศึกษามาเป็นอันดับสอง ยกเว้น ระดับประกาศนียบัตรที่ให้เหตุผลที่ผู้สมัครช่วยเหลือเป็นธุระให้ประชาชนมาเป็นอันดับสอง ส่วนใหญ่แล้ว อันดับของเหตุผล จะอยู่ในช่วงอันดับ 1-4 ไม่มีการเปลี่ยนแปลงลงไปมากกว่านี้ (ตารางที่ 2.9.2) ด้านอาชีพกับการเลือกผู้สมัครเป็นหลักนั้น ประชาชนที่รับราชการ รัฐวิสาหกิจ, ผู้ใช้วิชาชีพ และนิสิต นักศึกษา เลือกเพราะผู้สมัครมีความรู้ มีการศึกษามาเป็นอันดับหนึ่งส่วนอาชีพอื่น ๆ คือ ธุรกิจ คำขาย พวกรับจ้าง บริการ เลือกเพราะนโยบายดีมาเป็นอันดับแรก (ตารางที่ 2.9.3) ในขณะเดียวกัน ประชาชนที่มีรายได้ต่าง ๆ ก็มีแนวคิดไปในทิศทางเดียวกัน คือ ให้ความสำคัญกับนโยบาย คนมีความรู้ มีการศึกษา ซื่อสัตย์ และช่วยเหลือเป็นธุระให้ประชาชนตามลำดับ ซึ่งแต่ละกลุ่มอาจมีการให้ความสำคัญกับเหตุผลอันดับแรกกับอันดับสองต่างกันไปบ้าง แต่ส่วนใหญ่แล้วเหตุผลดังกล่าวมีคะแนนนำเหตุผลอื่น ๆ (ตารางที่ 2.9.4)

เป็นที่น่าสังเกตว่า เหตุผลที่ว่า ผู้สมัครให้เงินทอง ของกำนัล ได้รับความสนใจจากประชาชนน้อยที่สุด ไม่ว่าจะเป็นตัวแปรด้านอายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ และรายได้ เหตุผลดังกล่าวจะถูกเลือกเป็นอันดับท้ายสุด ซึ่งมีจำนวนน้อยมาก หรือไม่ถูกเลือกเลย เราจึงสรุปได้ว่าประชาชนให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพ คุณสมบัติของผู้สมัครในการเป็นผู้แทนราษฎรมากกว่าที่จะสนใจเรื่องเงินตราหรือผลประโยชน์ตอบแทน ด้านคุณสมบัติไม่ว่าจะเป็นภูมิหลัง ภาพลักษณะชื่อเสียงเกียรติยศของผู้สมัครไปเลือกตั้งนั้น ประชาชนจำนวน 440 คน หรือ 91.5% ถือว่าสิ่งเหล่านั้นมีความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกผู้แทนของตนส่วนอาชีพของผู้สมัครที่ประชาชนต้องการให้เข้ามาทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นอันดับหนึ่ง คือ อาจารย์, นักวิชาการ (80%) อันดับ 2 คือ นักธุรกิจ, พ่อค้า (53.0%) อันดับ 3 ทนายความ (46.2%) นอกจากนี้ได้แก่พนักงาน, ข้าราชการ (40.5%), เกษตรกร (21.2%) ตามลำดับ (ตารางที่ 2.11) นอกจากนี้ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่งมีความคิดเห็นว่า ผู้สมัครจะมีอาชีพใดก็ได้ แต่ขอให้

จุดมุ่งหมายที่จะเสียสละตนเพื่อส่วนรวม เพื่อประชาชนก็เพียงพอแล้ว มาพิจารณาที่ตัวแปรต่าง ๆ คือ อายุ, อาชีพ, ระดับการศึกษา และประชาชนไม่ว่าจะมีรายได้อย่างไรก็ตาม ให้ความสำคัญกับอาชีพ อาจารย์ นักวิชาการมาเป็นอันดับหนึ่ง (ตารางที่ 2.11.1, 2.11.2, 2.11.3, 2.11.4) มากที่สุด ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่รองลงมาก็อาจมีการสลับที่กันอยู่บ้างแต่ก็ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผู้สมัครที่เป็นนักวิชาการในด้านความรู้ความสามารถนั้น สิ่งที่เราได้จากงานวิจัยก็คือ

ตารางที่ 2.12 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อนักวิชาการเกี่ยวกับความรู้ความชำนาญในทางทฤษฎี

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างมาก	2	0.4
เห็นด้วย	17	3.5
ไม่มีความเห็น	51	10.6
ไม่เห็นด้วย	295	61.3
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	116	24.1
รวม	481	100.0

จากตารางที่ 2.12 ในความคิดของประชาชนเกี่ยวกับการที่นักวิชาการเป็นบุคคลที่มีความรู้ทางด้านทฤษฎี ประชาชนจำนวน 295 คน หรือ 61.3% ไม่เห็นด้วย และ จำนวน 116 คน หรือ 24.1% ไม่เห็นด้วยอย่างมากกับข้อเสนอดังกล่าว (ตารางที่ 2.12) โดยตัวแปรของประชาชนที่มีอิทธิพลหรือสัมพันธ์กับความคิดดังกล่าวคือ ตัวแปรระดับการศึกษา, อาชีพ และรายได้ เราพบว่า ค่าไคสแควร์ที่ได้ = 28.70, 39.69, 20.77 ค่า Sig = .00, .00 และ .00 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.12.2, 2.12.3, 2.12.4) แสดงว่าระดับการศึกษาอาชีพและรายได้กับความคิดเห็นของประชาชนมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะค่านัยสำคัญที่ได้รับน้อยกว่า .05 ส่วนตัวแปรด้านอายุกับความคิดเห็นของประชาชนนั้น เราพบว่าไม่มีความสัมพันธ์ลักษณะที่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะค่านัยสำคัญที่ได้มากกว่า .05 นั้น ค่าไคสแควร์ (X^2) = 20.72 และ ค่า Sig = .18 (ตารางที่ 2.12.1)

ตารางที่ 2.13 ความคิดเห็นของประชาชนกับการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของ
นักวิชาการเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างมาก	1	0.2
เห็นด้วย	20	4.2
ไม่มีความเห็น	40	8.3
ไม่เห็นด้วย	330	68.6
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	90	18.7
รวม	481	100.0

จากตารางที่ 2.13 แสดงความคิดเห็นของประชาชนกับการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของนักวิชาการเพื่อพัฒนาระบบประชาธิปไตย มีประชาชนที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างมากจำนวน 20 คน และ 1 คน (4.2% และ 0.2% ตามลำดับ) เท่านั้น ในขณะที่คะแนนเสียงของประชาชนที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างมาก รวมกันแล้วมีถึง 420 คน หรือ 87.3% (ตารางที่ 2.13) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นนี้ คือระดับการศึกษาและรายได้ของประชาชนพบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) = 25.77, 18.45 ค่า Sig = .01 และ .01 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.13.2, 2.13.4) แสดงว่า ระดับการศึกษาและรายได้ของประชาชนกับความต้องการที่ให้นักวิชาการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะค่านัยสำคัญที่ได้รับน้อยกว่า .05 ส่วนอายุและอาชีพของประชาชนกับความต้องการดังกล่าว ไม่มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญ โดยเราพบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) ที่ได้ = 21.26, 16.68 ค่า Sig = .16 และ .67 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.13.1, 2.13.3) เพราะฉะนั้น ค่านัยสำคัญที่ได้จึงมากกว่า .05

ตารางที่ 2.14 ความคิดเห็นของประชาชนเรื่องผู้แทนมีระดับการศึกษาระดับใดก็ได้

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างมาก	29	6.0
เห็นด้วย	205	42.6
ไม่มีความเห็น	62	12.9
ไม่เห็นด้วย	146	30.4
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	39	8.1
รวม	481	100.0

จากตารางที่ 2.14 ความคิดเห็นของประชาชนเรื่องระดับการศึกษาของผู้สมัครว่าเป็นระดับใดก็ได้ แต่ขอให้ป้าปากเป็นเสียงให้ประชาชนได้ก็พอแล้ว ประชาชนจำนวน 185 คน หรือ 38.5% เห็นด้วยกับความคิดดังกล่าว แต่ประชาชนอีกจำนวน 214 คน หรือ 48.6% ไม่เห็นด้วย (ตารางที่ 2.4) อายุ, ระดับการศึกษา และระดับรายได้กับความคิดดังกล่าว เพื่อนำมาพิจารณาแล้ว พบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) = 35.50, 32.12, 19.21 ค่า Sig = .00, .00 และ .01 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.14.1, 2.14.2, 2.14.4) แสดงว่า ความคิดเรื่องระดับการศึกษาของผู้สมัครกับตัวแปรด้านอายุ, ระดับการศึกษา และระดับรายได้ของประชาชนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะค่านัยสำคัญที่ได้น้อยกว่า .05 ส่วนอาชีพกับความคิดในเรื่องนี้นั้น พบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) ที่ได้ = 26.71 ค่า Sig = .14 (ตารางที่ 2.14.3) ทั้งสองจึงไม่มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญ (เพราะค่านัยสำคัญที่ได้มากกว่า .05)

ตารางที่ 2.15 ความคิดเห็นของประชาชนว่านักวิชาการเป็นผู้มีความรู้ควรสมัครเข้ามาเป็น ส.ส. ให้มากขึ้น

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างมาก	6	1.2
เห็นด้วย	56	11.6
ไม่มีความเห็น	96	20.0
ไม่เห็นด้วย	250	52.0
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	73	15.2
รวม	481	100.0

จากตารางที่ 2.15 ความคิดเห็นของประชาชนในการสนับสนุนให้นักวิชาการควรสมัครมาเป็น ส.ส. ให้มากขึ้น เพื่อจะได้มีคนมีความรู้มากขึ้น ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับความคิดนี้ โดยรวมผู้ที่ตอบว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างมาก มีจำนวน 323 คน หรือ 67.2% ผู้ที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างมาก มีจำนวน 62 คน หรือ 12.8% และไม่แสดงความคิดเห็นอีก 96 คน (20%) (ตารางที่ 2.15) ตัวแปรอาชีพและรายได้ของประชาชนกับความคิดเห็นดังกล่าวนั้น เมื่อนำมาหาค่าไคสแควร์ (X^2) แล้วได้ = 46.65, 16.27 ค่า Sig = .00 และ .03 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.15.3, 2.15.4) พบว่า ทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะค่านัยสำคัญที่ได้รับน้อยกว่า .05 ตัวแปรด้านอายุ และระดับการศึกษากับความคิดสนับสนุนนักวิชาการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเมืองนั้นไม่มีความสัมพันธ์กัน ในลักษณะที่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญเนื่องจากค่าไคสแควร์ (X^2) = 23.63, 7.65 และค่านัยสำคัญ (Sig) ที่ได้รับ = .09 และ .81 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.15.1, 2.15.2) ซึ่งมีค่ามากกว่า .05

ตารางที่ 2.16 ความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องนักวิชาการเป็นผู้มีอุดมการณ์
มีความซื่อสัตย์ ไม่คดโกงประชาชน

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	32	6.7
ไม่เห็นด้วย	165	34.3
ไม่มีความเห็น	134	27.9
เห็นด้วย	84	17.5
เห็นด้วยอย่างมาก	66	13.7
รวม	481	100.0

จากตารางที่ 2.16 ความคิดเห็นของประชาชนเรื่องผู้สมัครที่เป็นนักวิชาการมีอุดมการณ์ซื่อสัตย์ไม่คดโกงประชาชน มีประชาชนที่ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างมากจำนวน 150 คน หรือ 31.2% ไม่มีความเห็น จำนวน 134 คน หรือ 27.9% ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างมาก รวมแล้ว 187 คน หรือ 41.0% (ตารางที่ 2.16) ความคิดเห็นในเรื่องนี้คำตอบค่อนข้างกระจายทำให้ไม่ชัดเจนที่จะตัดสินว่าประชาชนเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เพราะจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นทั้ง 3 ข้อ มีคะแนนใกล้เคียงกันค่อนข้างมาก โดยตัวแปรเรื่องระดับการศึกษา, อาชีพ และรายได้ของประชาชนกับความคิดเห็นดังกล่าว เมื่อนำมาหาค่าความสัมพันธ์แล้ว พบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) = 48.96, 32.05, 46.18 และ ค่า Sig = .00, .04 และ .00 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.16.2, 2.16.3, 2.16.4) แสดงว่า ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้ของประชาชนกับความคิดเห็นเรื่องความซื่อสัตย์ของนักวิชาการมีความสัมพันธ์กัน ในระดับนัยสำคัญ เพราะค่า นัยสำคัญที่ได้รับน้อยกว่า .05 ส่วน อายุของประชาชนกับความคิดเห็นเรื่องนี้ไม่มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะค่า นัยสำคัญที่ได้รับมากกว่า .05 นั่นคือ ค่า Sig = .22 ค่าไคสแควร์ (X^2) = 19.99 (ตารางที่ 2.16.1)

ซึ่งในตัวแปรของประชาชน เช่น ระดับรายได้ของประชาชนซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่มก็จะมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป โดยส่วนใหญ่จะไม่มีความเห็นในเรื่องนี้ (ตารางที่ 2.16.4) เมื่อมาพิจารณาที่ระดับการศึกษาของประชาชนจะให้คำตอบว่าไม่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ (ตารางที่ 2.16.2) เป็นต้น ดังนั้นจึงต้องมาพิจารณารายละเอียดของตัวแปรต่าง ๆ ด้วย

ตารางที่ 2.17 ความคิดเห็นของประชาชนต่อนักวิชาการที่เป็น ส.ส. มีบทบาทมากในการอภิปรายในสภาในทางสร้างสรรค์

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	4	0.8
ไม่เห็นด้วย	75	15.6
ไม่มีความเห็น	133	27.7
เห็นด้วย	234	48.6
เห็นด้วยอย่างมาก	35	7.3
รวม	481	100.0

จากตารางที่ 2.17 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความสามารถของนักวิชาการในการอภิปรายในสภาในทางสร้างสรรค์ มีประชาชนเห็นด้วยโดยรวมแล้ว 269 คน หรือ 55.9% ที่เห็นว่านักวิชาการที่เป็น ส.ส. มีบทบาทมากในการอภิปรายในสภาในทางสร้างสรรค์ ไม่มีความเห็น 133 คน หรือ 27.7% และไม่เห็นด้วยโดยรวม 79 คน หรือ 16.4% (ตารางที่ 2.17) และจากการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของประชาชนกับความคิดเห็นดังกล่าว พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะเมื่อหาค่าความสัมพันธ์แล้ว พบว่า ค่านัยสำคัญได้รับมากกว่า .05 ทั้งหมด (ค่าไคสแควร์ (X^2) = 24.27, 6.97, 23.83, 8.86 และ ค่า Sig = .08, .85, .24 และ .35 ตามลำดับ) (ตารางที่ 2.17.1, 2.17.2, 2.17.3 และ 2.17.4)

ตารางที่ 2.18 ความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องนักวิชาการล่าสมัย ไม่ทันต่อเหตุการณ์

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	13	2.7
ไม่เห็นด้วย	146	30.4
ไม่มีความเห็น	162	33.7
เห็นด้วย	132	27.4
เห็นด้วยอย่างมาก	28	5.8
รวม	481	100.0

จากตารางที่ 2.18 ความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องนักวิชาการที่ไม่ทันสมัย และไม่ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ประชาชนมีความคิดเห็นที่ค่อนข้างหลากหลาย คือ ไม่เห็นด้วย 30.4 % เห็นด้วย 27.4% และไม่มีความเห็น 33.7% ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด (ตารางที่ 2.18) หมายความว่า

ส่วนใหญ่ประชาชนไม่สนใจในเรื่องนี้มากเท่าไรนัก แต่ตัวแปรด้านอายุ, อาชีพและรายได้ มีส่วนสัมพันธ์กับเรื่องนี้ นั่นคือ จากการหาค่าความสัมพันธ์ พบว่าค่าไคสแควร์ (X^2) = 45.67, 27.06 และ ค่า Sig = .00, .00 และ .00 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.18.1, 2.18.3 และ 2.18.4) เพราะฉะนั้น ทั้ง 3 ตัวแปรกับความคิดเห็นเรื่องดังกล่าวจึงมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีระดับนัยสำคัญเพราะค่า นัยสำคัญที่ได้รับน้อยกว่า .05 ในขณะที่ระดับการศึกษา เมื่อนำไปหาค่าความสัมพันธ์แล้ว ผลที่ได้คือ ค่าไคสแควร์ (X^2) = 5.18 ค่า Sig = .95 (ตารางที่ 2.18.2) นั่นก็หมายความว่า ระดับ การศึกษากับความคิดเห็นเรื่องนักวิชาการไม่ทันต่อเหตุการณ์ก็ไม่มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่ แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะค่านัยสำคัญที่ได้รับมากกว่า .05

ตารางที่ 2.19 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อความคุ้นหน้าคุ้นตาของผู้สมัครในการออกหาเสียงสำคัญมากกว่าการทราบคุณสมบัติเฉพาะของผู้สมัคร (เช่น ความรู้ ความชำนาญทางวิชาการ)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	1	0.2
ไม่เห็นด้วย	82	17
ไม่มีความเห็น	70	14.6
เห็นด้วย	249	51.8
เห็นด้วยอย่างมาก	79	16.4
รวม	481	100.0

จากตารางที่ 2.19 ความสำคัญของการให้ประชาชนคุ้นหน้าคุ้นตาผู้สมัครจะได้เปรียบกว่าการให้ประชาชนทราบคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร เช่น ความเป็นนักวิชาการ ความเป็นผู้ชำนาญผู้มีความรู้ประชาชนที่คิดว่าการให้ประชาชนคุ้นหน้าคุ้นตาผู้สมัครเห็นผู้สมัครบ่อย ๆ สำคัญกว่ามีจำนวนโดยรวม 328 คน หรือ 68.2% โดยเมื่อพิจารณาตามอายุ, ระดับการศึกษา และรายได้ของประชาชนกับความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องดังกล่าว พบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) = 15.33, 20.30, 13.60 ค่า Sig = .5, .06, .09 (ตารางที่ 2.19.1, 2.19.2, 2.19.4) แสดงว่า อายุ, ระดับการศึกษาและรายได้ของประชาชนกับการให้ความสำคัญกับการคุ้นหน้าคุ้นตาของผู้สมัครมากกว่าการทราบคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ไม่มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะค่านัยสำคัญที่ได้รับมากกว่า .05 แต่เมื่อพิจารณาอาชีพของประชาชนกับความคิดเห็นดังกล่าว พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะ ค่านัยสำคัญที่ได้รับน้อยกว่า .05 นั่นคือ ค่า Sig = .04 และค่าไคสแควร์ (X^2) = 31.56

ตารางที่ 2.20 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบุคคลที่มีการศึกษาดี อาจไม่ใช่ผู้แทนที่ดี

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	8	1.7
ไม่เห็นด้วย	9	1.9
ไม่มีความเห็น	38	7.9
เห็นด้วย	205	42.6
เห็นด้วยอย่างมาก	221	45.9
รวม	481	100.0

จากตารางที่ 2.20 ความคิดเห็นในเรื่องบุคคลที่มีการศึกษาเป็นนักวิชาการอาจไม่สามารถเป็นผู้แทนที่ดีก็ได้ ซึ่งมีประชาชนผู้เห็นด้วยเป็นจำนวนมาก โดยผู้ที่ให้ความเห็นว่าเป็นเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างมาก จำนวนรวม 426 คน หรือ 88.5% ไม่มีความเห็น 38 คน หรือ 7.9% และไม่เห็นด้วย 17 คน หรือ 3.6% (ตารางที่ 2.20) ผู้วิจัยทำการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นเรื่องดังกล่าวกับตัวแปรด้านอายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพและรายได้ พบว่าค่าไคสแควร์ (X^2) = 5.80, 18.18, 24.40, 4.28 ค่า Sig = .46, .11, .22 และ .83 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.20.1, 2.20.2, 2.20.3, 2.20.4) แสดงว่าความคิดเห็นเรื่องบุคคลที่มีการศึกษาดีอาจไม่ใช่ผู้แทนที่ดี กับตัวแปรของประชาชนทั้ง 4 ตัวแปรนั้นไม่มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่แตกต่างกัน อย่างไม่มีระดับนัยสำคัญ เพราะค่านัยสำคัญที่ได้รับมากกว่า .05

ตารางที่ 2.21 ทศนคติที่ประชาชนมีต่อนักวิชาการว่าอ้างทฤษฎีแต่ปฏิบัติไม่ได้

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	3	0.6
ไม่เห็นด้วย	53	11.0
ไม่มีความเห็น	95	19.8
เห็นด้วย	238	49.5
เห็นด้วยอย่างมาก	92	19.1
รวม	481	100.0

จากตารางที่ 2.21 ความคิดเห็นที่ว่านักวิชาการเก่งแต่ในทฤษฎีปฏิบัติไม่ได้ มีประชาชนที่ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างมาก จำนวน 330 คน หรือ 68.6% ไม่มีความเห็น 95 คน หรือ 19.8% และไม่เห็นด้วย 56 คน หรือ 11.6% (ตารางที่ 2.21) โดยความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของประชาชน คือ อายุ, อาชีพและรายได้กับความคิดเห็นนี้ ไม่มีความสัมพันธ์กันใน

ลักษณะที่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญ เพราะ ค่านัยสำคัญที่ได้รับมากกว่า .05 นั่นคือ (จากตารางที่ 2.21.1, 2.21.3, 2.21.4) ค่าไคสแควร์ (X^2) = 22.84, 24.40, 13.78 ค่า Sig = .11, .22 และ .08 ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า .05 ทั้งสิ้น แต่ตัวแปรด้านระดับการศึกษาของประชาชนเมื่อนำมาหาค่าสัมพัทธ์แล้ว พบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) ที่ได้ = 27.74 ค่า Sig = .00 (ตารางที่ 2.21.2) ดังนั้น แสดงว่า ระดับการศึกษากับความคิดที่ว่านักวิชาการไม่ชำนาญทางปฏิบัติ นั้น มีความสัมพันธ์กันอย่างมีระดับนัยสำคัญเพราะค่านัยสำคัญที่ได้ น้อยกว่า .05

สรุปสมมติฐานที่ 2 "ความรู้ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของนักวิชาการไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน เราสามารถยอมรับสมมติฐานได้ว่า ในการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน นอกจากการรณรงค์หาเสียง เช่น การติดป้ายโฆษณา หรือการปรากฏตัวของผู้สมัครแล้วความรู้และการศึกษาของผู้สมัครมีส่วนสำคัญในการตัดสินใจเลือกผู้แทนของประชาชนประการหนึ่งเช่นกัน แม้จะไม่ใช่ส่วนสำคัญอันดับหนึ่ง นั่นคือ การได้รับฟังนโยบายของพรรคหรือของผู้สมัคร แต่ความรู้และระดับการศึกษาก็สำคัญเป็นอันดับ 2 รองลงมาจากเหตุผลที่ประชาชนตัดสินใจเลือกผู้สมัครคนนั้น อาชีพในดวงใจของประชาชนที่อยากให้เข้ามาเป็นผู้แทนมากที่สุดก็คือ อาจารย์และนักวิชาการ แต่ผู้วิจัยได้เสนอไปแล้วในสมมติฐานข้อที่ 1 ถึงและข้อบกพร่องบางประการในการหาเสียงของนักวิชาการแล้วว่า ในการหาเสียงนักวิชาการหรืออาจารย์ยังยึดติดกับความเป็นนักวิชาการอยู่ และด้วยความที่เป็นผู้ชำนาญในด้านหลักการจึงไม่สามารถสนองตอบความต้องการหรือรับปากช่วยเหลือประชาชนได้เต็มที่ ในการสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อผู้สมัครที่เป็นนักวิชาการนั้น ประชาชนก็ยังไม่ได้สนับสนุนหรือแน่ใจในความสามารถของนักวิชาการนัก โดยสังเกตจากการตอบแบบสอบถามในแต่ละเรื่อง เช่น ประชาชนก็ไม่ได้คิดว่านักวิชาการเป็นผู้มีความชำนาญในด้านทฤษฎีเป็นอย่างดี ซึ่งถึงชำนาญแต่ก็ไม่แน่ว่าจะนำมาปฏิบัติได้ ไม่ได้คิดว่านักวิชาการจะต้องสมัคร ส.ส. เพื่อจะพัฒนาประชาธิปไตยได้ และไม่แน่ใจอีกด้วยว่านักวิชาการจะซื่อสัตย์ ไม่คดโกงพวกเขา ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเกี่ยวกับผู้แทนของตนว่า ควรเป็นผู้มีการศึกษาในระดับหนึ่งที่ไม่ต่ำจนเกินไปที่จะสามารถช่วยเหลือพวกตนได้ เพราะคนที่มีการศึกษาดี อาจจะไม่ใช่ผู้แทนที่ดีก็ได้ โดยสรุปแล้ว ประชาชนต้องการผู้แทนฯ ที่มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการเสียสละช่วยเหลือประชาชนได้มีการศึกษา มีความรู้ ซึ่งจะเป็นใครก็ได้ ส่วนเหตุที่อาจารย์, นักธุรกิจ, นักวิชาการ เป็นอาชีพที่มาเป็นอันดับที่ 1 ในอุดมคติของประชาชนอาจเป็นเพราะว่า เป็นอาชีพที่ดีที่สุดในบรรดาผู้สมัครที่มีอยู่ ซึ่งอาชีพอื่น ๆ ต่างมีจุดบกพร่องที่มากกว่านักวิชาการค่อนข้างมาก เช่น อาชีพนักธุรกิจ, พ่อค้า ก็ถูกเพ่งเล็งไปในด้านเข้ามาเพื่อปกป้องผลประโยชน์หรือพนักงาน, ข้าราชการ เมื่อเทียบกับนักวิชาการแล้ว นักวิชาการจะได้เปรียบด้านความรู้มากกว่าเป็นต้น แต่ในความเป็นจริงทุกอาชีพมีสิทธิเป็นผู้แทนของประชาชนได้ ถ้ามีคุณสมบัติตามที่ประชาชนต้องการดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

สมมติฐานข้อ 3

นักวิชาการไม่มีความผูกพันอย่างต่อเนื่อง และไม่มีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กับประชาชนในพื้นที่

การพิสูจน์สมมติฐานข้อนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์นักวิชาการซึ่งเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ได้แก่ ดร.กนลา ชันทปราบ และ รศ.แอนนาเบล ภามณี ขจรบุญ โดยเป็นผู้ที่ได้ลงไปรณรงค์หาเสียงและใกล้ชิดประชาชนอย่างแท้จริง พร้อมกับการวิเคราะห์จากแบบสอบถามที่แสดงถึงความคิดเห็นของประชาชนด้วย

อ.กนลา สมัครรับเลือกตั้งครั้งล่าสุด (2 กรกฎาคม 2538) เป็นครั้งที่ 3 การสมัครรับเลือกตั้งในครั้งแรกนั้นยังไม่มีประสบการณ์ทางการเมืองมาก่อนจะมีก็แต่กิจกรรมการสัมมนาด้านการเมืองของคณะรัฐศาสตร์ จุฬาย เท่านั้น เหตุที่ลงสมัคร ส.ส. ครั้งแรกนั้นก็เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นนักวิชาการที่กล้าแสดงความคิดเห็น เรียกร้องทางการเมือง ไม่ใช่อยู่ในรั้วมหาวิทยาลัย ในทางทฤษฎีเท่านั้น การลงสมัครเขตสองนั้น ตนเองก็เป็นคนในพื้นที่ คือ เกิดที่เขตบางรัก แต่ก็ไม่มีธุรกิจเหมือนผู้สมัครคนอื่น ๆ ในการตัดสินใจลงสมัครที่ค่อนข้างใช้เวลา น้อย จึงทำให้ไม่ได้เตรียมการลงพื้นที่ หรือใกล้ชิดกับประชาชนในเขตพื้นที่มาก่อน โดยการรณรงค์หาเสียงอย่างจริงจัง ซึ่งก็คือ ภายหลังที่ตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้งไปแล้ว การหาเสียงที่เน้นก็คือ การติดป้ายโปสเตอร์ และ การเคาะประตูพบปะประชาชน ส่วนการปราศรัยค่อนข้างมีน้อย เนื่องจากเป็นการเลือกตั้งทั่วไปไม่ว่าการเลือกตั้งซ่อม จะไม่ค่อยมีคนช่วยเหลือมากนัก เพราะแต่ละคนก็ต่างหาเสียงเพื่อตนเอง ส่วนใหญ่ก็คือ การเดินไปตามพื้นที่และพบปะประชาชน ซึ่งประชาชนก็มีปัญหาเดือดร้อน ก็จะมีขอความช่วยเหลือ โดยถ้าเป็นเรื่องเดือดร้อน เช่น เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็จะช่วยได้ หรือถ้าประชาชนที่ปัญหาด้านกฎหมายทางพรรคจะมีศูนย์อำนวยความสะดวกเลือกตั้งให้ประชาชนไปขอคำปรึกษาได้ ส่วนถ้าเป็นด้านเงินทอง แจกของกำนัล ไม่มีและเป็นกฎหมายของพรรคที่ไม่ให้เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว ในความคิดของอาจารย์แล้ว ส.ส. ควรมีบทบาทในสภามากกว่า ส.ส. ในต่างจังหวัดที่ต้องช่วยเหลือราษฎรทุกอย่าง แต่มันก็ได้กลายเป็นวัฒนธรรมไปแล้วที่ ส.ส. จะต้องรับปัญหาทุกเรื่องของประชาชนมาช่วยแก้ไข

ประชาชนส่วนใหญ่ทราบว่าเป็นอาจารย์เป็นนักวิชาการ และให้การต้อนรับดี ส่วนสื่อมวลชนช่วงการหาเสียงเลือกตั้ง (2 กรกฎาคม 2538) ค่อนข้างต่างไปจากครั้งแรกที่ลงสมัคร เพราะครั้งหลังต้องมีการข่าววันต่อวันเพื่อให้ทำข่าวต้องใช้เงินมาแลกเปลี่ยน ซึ่งอาจารย์ก็ปฏิเสธไป

อาจารย์กล่าวว่า เขต 2 เป็นเขตอิทธิพลและเป็นเขตที่ผูกพันกับผลประโยชน์มากมาย เพราะเป็นเขตที่มีธุรกิจหลายประเภทมีทั้งถูกกฎหมาย และผิดกฎหมาย ทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นอยู่กับ การแลกเปลี่ยนที่มากมายมหาศาล โดยสรุปก็คือ ในด้านการหาเสียง พบปะประชาชนไม่มี

ปัญหาแต่อย่างใด ขอบเขตที่หาเสียงก็ค่อนข้างกว้างพอสมควร แต่ในเขต 2 ยังมีอิทธิพลมีผลประโยชน์ให้กับกลุ่มต่างๆ ที่ผูกพันกันมานาน ซึ่งในฐานะนักวิชาการเป็นผู้มีอุดมการณ์ไม่สามารถทำเช่นนั้นได้

ส่วน อ. ภามณี ก็ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งครั้งนี้ว่า ตนเองไม่มีประสบการณ์ทางการเมืองในประเทศมาก่อน และเป็นการสมัครรับเลือกตั้งครั้งแรก ซึ่งอยากจะเป็นประสบการณ์และต้องการใช้ความรู้เผยแพร่ให้กับประชาชนทั่ว ๆ ไป ไม่ใช่แค่สอนแค่ในมหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่การตัดสินใจลงสมัครในเขต 2 ค่อนข้างตัดสินใจเร็ว ซึ่งอาจารย์เป็นคนในพื้นที่ (บางรัก, สุรวงศ์) มีกิจการอยู่ในพื้นที่และรู้จักคนอยู่บ้างแต่ก็ไม่มาก และทีมที่ลงสมัครก็สามารถเข้ากันได้ดี การหาเสียงหรือการลงพื้นที่นั้นก็คือช่วงการรณรงค์เท่านั้น ซึ่งเวลาค่อนข้างจำกัดและพื้นที่เขต 2 ค่อนข้างกว้างมาก โดยการหาเสียงที่ได้ก็คือการติดป้ายโปสเตอร์, การปราศรัย และเดินพบปะประชาชน ซึ่งวิธีหลังมากที่สุด ซึ่งจากที่กล่าวมาแล้วว่า พื้นที่กว้างและเวลาน้อยจึงทำได้เพียงจุดเล็ก ๆ เท่านั้น ส่วนประชาชนก็ให้การต้อนรับเป็นอย่างดีและมีที่มาขอความช่วยเหลือ เช่น ไม่มีบัตรประชาชน, น้ำท่วมน้ำขังที่อยู่อาศัย การช่วยเหลือทำได้ยากทั้งเวลาน้อยต้องเยี่ยมแต่ละครอบครัว แต่ไม่มีเวลาคู่กันมากนักรวมทั้งระบบราชการที่ล่าช้า ทำให้การช่วยเหลือไม่ต่อเนื่อง ดังนั้นการช่วยเหลือจึงทำได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น และการแจกก็เป็น การแจกใบปลิว แผ่นโปสเตอร์เท่านั้น ส่วนประชาชนเชื้อสายจีน หรือสมาคมต่าง ๆ ก็ให้การต้อนรับดีมีการเชิญไปตามสมาคมต่าง ๆ แต่อาจารย์ก็คิดว่าผู้สมัครคนอื่น ๆ ก็ได้รับการต้อนรับเช่นนี้เหมือนกัน ส่วนทางด้านสื่อมวลชน ไม่ค่อยได้พบปะมากนัก เพราะพื้นที่ที่ไปหาเสียงค่อนข้างซับซ้อน อยู่ไม่เป็นที่ สื่อมวลชนไม่สามารถตามเข้าไปถึงได้ โดยสรุปปัญหาที่พบในช่วงหาเสียง คือ เวลาน้อย และพื้นที่กว้างลงไปพบปะได้ไม่ทั่วถึง เพราะไม่ได้ใช้หวัคเนนเป็นตัวแทน แต่จะลงพื้นที่ด้วยตนเองและพร้อมคณะเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ก็มีปัจจัยอื่น ๆ เช่น เรื่องอิทธิพลเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งการหาเสียงที่ใช้เป็นไปตามกระบวนการสุจริต, ไม่ผิดศีลธรรมมากที่สุด ไม่เห็นขอบเขตที่กฎเกณฑ์ที่วางไว้แต่ปัจจัยอื่น มีอิทธิพลมากกว่า ซึ่งอาจารย์กล่าวว่า มีอะไรอีกมากในการเลือกตั้งที่ไม่สามารถพูดได้

และจากการวิเคราะห์แบบสอบถามในการหาเสียงของผู้สมัครโดยทั่วไปนั้น การหาเสียงของผู้สมัครที่ประชาชนพอใจมากที่สุดก็คือ การเดินหาเสียง เคาะประตูตามบ้านและถามถึงปัญหาเดือดร้อน สัญญาว่าจะช่วยแก้ไข โดยประชาชนพอใจกับวิธีหาเสียงแบบนี้ถึง 349 คน หรือ 73.0% อันดับสองได้แก่ การแถลงนโยบายของพรรคและของตนเอง รับปากว่าจะแก้ไข ปัญหา มีจำนวน 348 คน หรือ 72.8% อันดับสามคือการปราศรัยบนเวทีตามชุมชนต่าง ๆ พร้อมโจมตีพรรคอื่นหรือวิจารณ์การเมืองอย่างดุเดือดมีจำนวน 133 คน หรือ 27.8% (ตารางที่ 1.5) นอกจากการหาเสียงพบปะประชาชนโดยวิธีดังกล่าวแล้วนั้น วิธีการหาเสียงเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญเช่นกัน นั่นหมายถึงเมื่อพบปะประชาชนในเขตพื้นที่แล้ว ผู้สมัครจะใช้กลยุทธ์ในการหา

เสียงเพื่อจูงใจประชาชนให้เลือกพวกเขาได้อย่างไร จากการพิจารณาแบบสอบถาม พบว่า วิธีการหาเสียงอันดับหนึ่ง ก็คือ อธิบายนโยบายทางการเมืองของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่ มีจำนวน 189 คนหรือ 39.3% อันดับสองคือ การช่วยเหลือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องเดือดร้อนของประชาชนในเขตและช่วยสร้าง, ซ่อมแซมสิ่งสาธารณะในชุมชน มีจำนวน 138 คน หรือ 28.7% และอันดับสามคือ การอธิบายนโยบายทางการเมืองของผู้สมัครและคุณสมบัติต่าง ๆ ของผู้สมัคร มีจำนวน 127 คน หรือ 26.4% (ตารางที่ 2.6) เราจะเห็นได้ว่า นอกจากการอธิบายนโยบายของพรรคการเมือง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญประการแรกแล้ว การช่วยเหลือให้คำปรึกษาเรื่องเดือดร้อนของประชาชน เป็นความต้องการที่สำคัญเป็นอันดับสอง แต่สิ่งที่ประชาชนได้รับจริง ๆ จากวิธีการหาเสียงของบรรดาผู้สมัคร พบว่า วิธีแรกที่ผู้สมัครใช้และประชาชนได้รับจากการหาเสียงมากที่สุดคือ การอธิบายนโยบายทางการเมืองของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่ มีจำนวน 169 คน หรือ 35.1% วิธีที่สองคือ การอธิบายนโยบายทางการเมืองของผู้สมัครและคุณสมบัติต่าง ๆ ของผู้สมัคร มีจำนวน 146 คน หรือ 30.4% ส่วนการช่วยเหลือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องเดือดร้อนของประชาชนในเขต และช่วยสร้างซ่อมแซมสิ่งสาธารณะในชุมชน มาเป็นอันดับสาม มีจำนวน 85 คน หรือ 17.7% (ตารางที่ 2.5) การใช้เงิน สิ่งของและสัญญาจะให้เงิน สิ่งของ ตามมาเป็นอันดับสี่ เราจะเห็นว่าสิ่งที่ประชาชนให้ความสนใจกับตัวผู้สมัครนอกจากด้านนโยบายพรรคแล้ว ปัญหาเดือดร้อนในชีวิตประจำวันก็มีส่วนสำคัญเช่นกันในการเลือกผู้แทน ซึ่งในการที่จะทราบปัญหาและแก้ปัญหาเหล่านั้นได้นั้นต้องอาศัยระยะเวลาของผู้สมัครที่จะสามารถใกล้ชิดกับปัญหาและพยายามช่วยเหลือ ประชาชนต้องการพบปะและใกล้ชิดกับผู้สมัครรับเลือกตั้งและสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้พวกเขาได้ โดยเมื่อมาพิจารณาประกอบกับการให้สัมภาษณ์ของผู้สมัครที่เป็นนักวิชาการแล้วนั้น เราสามารถกล่าวได้ว่า ผู้สมัครยังไม่สามารถตอบสนองหรือไม่ได้ใกล้ชิดกับประชาชนมากนัก เพราะในการตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้งก่อนข้างกระชั้นชิดและไม่มีการวางแผนหรือพบปะประชาชนในเขตพื้นที่มาก่อน ดังนั้นจึงมีเวลาค่อนข้างจำกัด และไม่สามารถพบปะประชาชนอย่างทั่วถึงได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว การตอบสนองความต้องการหรือการมีผลประโยชน์ด้านอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนจึงเป็นไปได้ค่อนข้างน้อย อีกประการที่สำคัญคือ การคั่นหน้าคั่นตาผู้สมัคร ประชาชนส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญในส่วนนี้มาก โดยคิดว่าการคั่นหน้าคั่นตาผู้สมัคร เห็นผู้สมัครบ่อยครั้ง สำคัญกว่าทราบคุณสมบัติของผู้สมัครในด้านอื่น ๆ มีจำนวนถึง 328 คน หรือ 68.2% (ตารางที่ 2.19)

โดยสรุป เราสามารถยอมรับสมมุติฐานข้อ 3 นี้ได้ เพราะช่วงการหาเสียงหรือการติดต่ออย่างต่อเนื่อง ไม่ได้กระทำมาตั้งแต่แรก แม้ว่าในการหาเสียงซึ่งผู้สมัครก็ใช้วิธีที่ประชาชนส่วนใหญ่พึงพอใจ และต้องการนั้นคือ การเคาะประตูบ้าน การพบปะประชาชนแต่ก็เป็นเพียงช่วงเวลาหาเสียงเท่านั้น ผู้สมัครไม่สามารถพบปะประชาชนได้อย่างทั่วถึง และใกล้ชิดประชาชนตอบสนองความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ได้ ในการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กับประชาชน

บรรดาผู้สมัครที่เป็นนักวิชาการได้ช่วยเหลือเรื่องเดือดร้อนตามที่ประชาชนขอความช่วยเหลือมา แต่ก็ช่วยได้ในบางเรื่องที่อยู่ในขอบเขตที่กระทำได้นั้น ในการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ดังกล่าวที่ไม่สามารถทำได้อย่างเต็มที่กับบรรดาประชาชนทั่ว ๆ ไป ไม่ใช่ประเด็นสำคัญเท่ากับการแลกเปลี่ยนกับกลุ่มอิทธิพลในพื้นที่ จึงทำให้นักวิชาการไม่ได้รับการสนับสนุนเป็นผู้แทน ในขณะที่ผู้สมัครคนอื่น ๆ มีการวางแผนมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มอิทธิพลในเขตมาเป็นระยะเวลาช้านาน แต่ไม่ใช่กับประชาชนทั่ว ๆ ไป ซึ่งเราต้องยอมรับว่า พื้นที่เขต 2 ค่อนข้างเป็นพื้นที่ผลประโยชน์มีกิจการค้ามากมาย ทั้งถูกกฎหมายและไม่ถูกกฎหมายเป็นเขตอิทธิพลของการแลกเปลี่ยนมูลค่ามหาศาล ในฐานะที่เป็นนักวิชาการเป็นผู้มีอุดมการณ์ ไม่สามารถให้ผลประโยชน์แลกเปลี่ยนดังกล่าวกับบรรดากลุ่มต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว กลุ่มต่าง ๆ เหล่านั้นจึงไม่สนับสนุนในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.